

Digitaliseringsudvalget

8. februar 2024

REFERAT

TID: 26. januar 2024 kl. 10:30-14:00

STED: Altinget, Ny Kongensgade 10, København.

LOKALE: Riksdagen - mødelokalet er på 2. sal

Medlemmer

Niclas Fick (Ø), Bornholm

~~Bob Richard Nielsen (O), Guldborgsund~~

Kristian Stride (A), Silkeborg

Maren Ottar Hessner (B), Roskilde

~~Marie-Louise Fischer Hoffmann, Albertslund~~

Tine Segel, DM

Lars Mikael Lerche, Norddjurs

Susanne Gilling, Aarhus

Afbud

Bob Richard Nielsen (O), Guldborgsund (er udtrådt af udvalget)

Marie-Louise Fischer Hoffmann, Albertslund

Fra Danmarks Biblioteksforening

Michel Steen-Hansen (sekretær) som forlader mødet ca. kl. 13,
herefter overtages sekretariatsfunktionen overtages af Simon Rosenstand.

Gæster:

Lisbeth Knudsen Kl. 10.45-11.45

Charlotte F. Reusch Kl. 12.15-13.15

Tidsplan	Sager
10.30	Godkendelse af dagsorden og referat til orientering 2
10.45	ADD Befolkningsundersøgelsen og digital ulighed 2
11.45	Frokost 3
12.15	At læse digitalt 3
13.15	DB's Regionale Kulturtræf 2024..... 4
13.30	Digitaliseringsudvalgets fremtidige fokus, møder og temaer 4
	Årshjul til orientering 5

1. Godkendelse af dagsorden og referat til orientering

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde den 3. november 2023, se [HER](#).

Se mere om udvalget og arbejdet [HER](#).

Bob Richard Nielsen, som er blevet udpeget af Dansk Folkeparti, har trukket sig fra Repræsentantskabet og bliver derfor erstattet af et nyt medlem udpeget af DF's landsorganisation.

Formand Niclas Fick orienterer om tidligere drøftelser og [Handleplanen fra Digitaliseringsudvalget](#) og de aktuelle planer om at lave Regionale Kulturtræf i efteråret 2024 i fællesskab med de to andre udvalg.

Indstilling

Godkendes.

Afgørelse

Dagsorden og referat fra sidste møde blev godkendt.

2. ADD Befolkningsundersøgelsen og digital ulighed

Sagsfremstilling

Lisbeth Knudsen, strategidirektør i Mandag Morgen/Altinget kommer med oplæg om [ADD Befolkningsundersøgelsen 2023](#).

Hun kommer ind på digitaliseringens sammenhæng med socioøkonomiske vilkår samt muligheder og udfordringer ifm. kunstig intelligens. Oplægget danner afsæt for en drøftelse af bibliotekernes rolle i at skabe folkelig forståelse og inddragelse i den digitale udvikling.

Lisbeth Knudsen kommer også med bud på konkrete tiltag, som hun mener, at bibliotekerne kunne iværksætte.

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på at konkretisere udvalgets idéer til indsatser, der kan iværksættes i bibliotekerne.

Afgørelse

Lisbeth Knudsen fremlagde ADD borgerundersøgelsen og kom med bud på konkrete tiltag, som bibliotekerne kunne iværksætte. Se hendes oplæg [HER](#)

Udvalget drøftede bl.a. ulighed, sprogmodeller, faget *teknologiforståelse* og oprettelse af kommunale digitaliseringsudvalg i forlængelse af oplægget.

Udvalget blev forholdt nye, uudgivne findings og afventer, at de bliver offentliggjort. Det noterer sig ydermere, at ADD-projektet afholder et live- og streamings-event, der skal kredse om misinformation ifm. de mange valghandlinger verden over i 2024, medio-ultimo maj. Det skal afholdes hos Politiken.

Michel Steen-Hansen og Simon Rosenstand optræder i øvrigt på vegne af foreningen til ADD-projektets konference om bekæmpelsen af desinformation i samfundet d. 28. februar på Kosmopol – se mere og tilmeld jer [HER](#)

Endelig gøres udvalget som lovet opmærksom på TjekDet's nye undervisningsmateriale i AI mv., som kan tilgås [HER](#).

Frokost

3. At læse digitalt

Bilag: Børn og unges læseglæde

Sagsfremstilling

Hvad sker der, når læsning bliver digital?

Charlotte F. Reusch, konsulent, Nationalt Videncenter for Læsning, kommer med et oplæg om de mange væsentlige perspektiver på digital læsning; herunder på læsning som en fællesskabsskabende aktivitet og på mulighederne for fordybelse, når mediet er digitalt.

På baggrund af Charlottes oplæg drøftes det, hvordan udvalget kan sætte digital læsning på den politiske dagsorden både nationalt og lokalt. Evt. om udvalget skal udarbejde et debatindlæg om emnet.

Til orientering har Tænk tanken Fremtidens Biblioteker afholdt webinarret Vidensafdækning af børn og unges læseglæde (bilag Børn og unges læseglæde), som nu ligger frit tilgængeligt her: https://youtu.be/tQTkzrTr_5k, samt en artikel om vidensafdækningen i [Danmarks Biblioteker](#).

Indstilling

Drøftelse vedr. nedsættelse af en arbejdsgruppe, som kan arbejde med emnet og bidrage til en fælles dagsorden med Læringsudvalget.

Afgørelse

Udvalget havde en længere drøftelse på baggrund af oplægget. Det kom til enighed om, at analog og digital læsning ikke er så væsensforskellige størrelser endda. De kræver nemlig begge et større fokus på rammer omkring og sprog for læsning. De forudsætter en læsekultur. Udvalget understreger, at det ikke kun er børnene, der har behov for og gavn af en stærk læsekultur. Det har vi alle.

Når analog og digital læsning alligevel er værd at beskæftige sig med som to separate størrelser, så skyldes det, at de økonomiske rammer omkring de to typer materialer er vidt forskellige. Det er dyrt for bibliotekerne at indkøbe digitale materialer, og det skaber både stort pres på de enkelte bibliotekers tilbud og ulighed bibliotekerne imellem.

Udvalget udpeger formanden som pennefører på et skriv, på vegne af Digitaliseringsudvalget, som skal danne grundlag for etableringen af en fælles læsedagsorden med Læringsudvalget. De øvrige medlemmer bidrager med læsning og kommentarer.

Endelig følger sekretariatet op på spørgsmålet om, hvad anstrengelse betyder for læsning og fordybelse. Charlotte F. Reusch sparrer med sine kolleger.

Se hendes oplæg [HER](#)

4. DB's Regionale Kulturtræf 2024

Sagsfremstilling

På fællesmødet mellem udvalgene i november blev der arbejdet med idéen om at lave regionale kulturtræf i efteråret 2024.

Der er arbejdet med forslag til titel/fokus: "Det socialt bæredygtige bibliotek". Evt. med undertitlen: Fra kulturpas til dannelse og læsepligt.

Tre programpunkter: Aktuelt kulturpolitisk indslag – gerne med deltagelse af en regionalt valgt folketingspolitiker; bibliotekspolitisk indslag om aktuel *regional* udvikling; og et *lokalt/kommunalt* indslag - fællesspisning og debat.

Tidspunkt: slut-oktober – november.

Steder: et bibliotek/kulturhus – tæt på trafikknudepunkter/lette at nå – i hver af de fem regioner.

Samarbejdspartner: Region Midtjylland samt centralbibliotekerne.

Udførende: Kulturudvalgets medlemmers kommuner og DB, evt. i samarbejde med de to andre DB-udvalg.

Hvordan ønsker Digitaliseringsudvalget at arbejde med idéerne?

Indstilling

Udvalget beskriver en række elementer, man ønsker at debatsætte på de regionale kulturtræf.

Udvalget kommer med bud på regionale oplægsholdere eller lokale emner, der kan have relevans i de enkelte regioner.

Udvalget udpeger medlemmer, som kan deltage i planlægningen i deres region.

Afgørelse

Udvalget ønsker at italesætte biblioteket som en velfærdsinstitution; eller i hvert fald som en institution, der rækker ind i den. Således ønsker det at skabe større politisk bevågenhed om bibliotekerne. Det har de gode erfaringer med i Silkeborg.

Udvalget ønsker herudover at sætte fokus på den fysiske tilgængelighed; nemlig på biblioteket som et rum og et sæt rammer, der kan være drivende i lokalsamfundsudviklingen fx i udsatte boligområder eller i tyndtbefolkede områder.

Susanne Gilling vil gerne deltage i planlægningen i Region Midtjylland; Maren Ottar Hessner i region Sjælland; og Nicklas Fick i Region Hovedstaden.

5. Digitaliseringsudvalgets fremtidige fokus, møder og temaer

Sagsfremstilling

På baggrund af drøftelserne planlægger vi næste møde og kommende temaer.

Men udgangspunkt i handleplaner fra Digitaliseringsudvalg, drøfter udvalget arbejdet, om de har brug for at sætte nye mål, og hvordan det kan præsenteres for Repræsentantskabet eller danne afsæt for en debat på Det Bibliotekspolitiske Topmøde den 11. og 12. april 2024 i Sønderborg.

Temaer, der tidligere har været drøftet i Digitaliseringsudvalget til kommende møder, er:

- En fortsat udvikling af [FakeNewsLab.dk](https://fake-news-lab.dk)
- Det ”nye fag” i folkeskolen, Teknologiforståelse.
- Digital ulighed og sammenhængen med socioøkonomiske vilkår.
- National Handlingsplan for Digital Dannelse.

Opmærksomhedspunkter fra de enkelte udvalgsmedlemmer.

Indstilling

Drøftelse og planlægning af konkrete tiltag samt fastlæggelse af næste møde.

Afgørelse

Udvalget ønsker at arbejde videre med nogle af de temaer, der kom frem på mødet. De tæller:

- Teknologiforståelse
- Digital ulighed
- AI og sprogmodeller
- Digitalisering og demokrati

Bobler:

- Biblioteks- og skolesamarbejde
- anbefalinger til skærmtid

Udvalget ønsker at afholde næste møde fysisk. Det skal helst ligge efter marts måned. Sekretariatet sender mulige datoer ud.

Inden da ønsker udvalget i en nær fremtid at holde et digitalt møde af en times varighed om bibliotekernes fremtidsbrief om kunstig intelligens. Også her sender sekretariatet mulige dater ud.

Endelig ønsker udvalget næste gang igen at holde et fælles møde med Læringsudvalget for bl.a. med afsæt i det fælles skriv at koordinere en fælles dagsorden og indsats.

6. Årshjul til orientering

Til inspiration har vi lavet et årshjul over aktiviteter, som Danmarks Biblioteksforening er involveret i, og som kan have jeres interesse.

Årshjul

(se flere event her db.dk/events)

2024

- 22. januar **Bibliotekernes Dialogforum**, København
- 25. januar **Læringsudvalget**
- 26. januar **Digitaliseringsudvalget**
- 26. januar **Kulturminister** møde med formand og direktør
- 5. og 6. februar **møde med de Nordiske Biblioteksforeninger (direktør og formand)**

- 6. og 7. februar **Bibliotekschefforeningens årsmøde** Nyborg Strand
- 28. februar **ADD-konference om bekæmpelse af desinformation** på Kosmopol i København
- 11. og 12. april **Bibliotekspolitisk Topmøde** i Sønderborg
- Medio-ultimo maj **ADD-event og streaming med valgte tema** i Pressen i København
- 13.-15. juni **Folkemødet på Bornholm**
- 22.-24. august **Kultur mødet Mors**
- 29.-31. august **Klimafolkemødet**
- Efteråret **5 regionale kulturtræf** arrangeret af DB

EVT.

Niclas Fick
Formand

Michel Steen-Hansen
Direktør